

DAUGIAU NEI 1,000 ŽMONIŲ ŽUVO TURKIJOJ

SOVIETŲ SAJUNGA APLEIDO ARABUS, GROMYKO SIŪLO KEISTI POLITIKĄ

JAV ir Sovietų Sąjunga patarė pripažinti Izraelį ir taikiai su žydais gyventi

JUNGVINĖS TAUTOS, N. Y. — Penktadienio naktį paaiškėjo, kad Sovietų Sąjunga, susitarusi su JAV, galutinai apleido arabus kovoje su Izraeliu. Kaire posėdžiausieji arabų prezidentai ir į Maskvą važinėjusieji arabų pasiuntiniai dar turėjo vilties gauti sovietų paramą kovai prieš Izraelį. Kai kurie sovietų pareigūnų pareiškimai kėlė arabams keršto viltis, bet tikrovė pasirodė visai kitokia.

Jungtinėse Tautose dirbantieji arabai jau prieš kelias dienas nujautė, kad sovietų valdžia keis savo politiką, bet iki penktadienio nakties įrodymų jie dar neturėjo. Bei penktadienio vakarą Andrei Gromyko pasikvietė Alžirijos užsienio ministrą Butefliką ir pasakė jam, kad arabai turės pripažinti Izraelį ir taikiai su juo gyventi. Buteflikai plaukai ant galvos atsistojo, kaip jis pasakojo, kai išklaudė visą Gromykos pamokslą.

Sovietų ministeris arabams pastebėjo, kad jų 20 metų politika, nepripažinusi Izraelio, prie nieko gero nenuvedė. Sovietų Sąjunga davusi arabams didelę paramą, bet tautai nepadėjo. Rusai įsitikino, kad nepatrauks pakankamos Jungtinių Tautų narių dalies savo rezoliucijai, todėl siūlys naują rezoliuciją. Ta naujoji rezoliucija reikalauja, kad arabų valstybės pripažintų Izraelį ir su nauja valstybe bendradarbiautų.

Alžirijos prezidentas Boumediene specialiai du kartus skrido į Maskvą, prašydamas ginklų ir paramos Izraeliui sunaikinti. Alžirijos užsienio ministras Buteflikas ir kbausyti nenorėjo apie Izraelio pripažinimą. Buteflika tuojau priminė Gromyku, kad Sovietų Sąjunga yra susitarusi su JAV kovai prieš arabus. Arabų atšlyva susirinkus šeštadienį ir nutars, kas toliau daryti. Jie turės laukti pranešimų iš Kairo ir kitų vietų.

Panaikėjo, kad šioje srityje iniciatyvos ėmėsi sovietų ministeris Gromyko. Jis New York'e įsitikino, kad Jungtinės Tautos nepriims Sovietų Sąjungos pasiūlymo pasmerkti Izraelį ir neįsakys žydams be sąlygų pasitraukti iš užimtų Egipto, Jordanijos ir Sirijos teritorijų. Sovietų Sąjunga, beklaušydama arabų ir norėdama jiems pasigerinti, susaukė specialų Jungtinių Tautų pilnaities posėdį. Į tą posėdį atvažiavo pats premjeras Kosyginas, 50 ekspertų lydimas. Sovietų diplomatai nepajėgė įtikinti kitų valstybių atstovų. Paties Kosyginas kalba nepadarė jokio įspūdžio. Pralaimėjimas Arimuose Rytuose ir pralaimėjimas Jungtinėse Tautose gerai pakirto sovietų prestižą.

Gromyko, norėdamas išsiskirti iš susidariusios padėties, susitiko su JAV ambasadorium Goldbergu ir nutarė likviduoti Naserio konfliktą pagal JAV planą.

Teisingumo Departamentas prašo teismą uždrausti dviem didelėm televizijos bendrovėm susijungti, nes žinių rinkimo srityje pranyks kompetecija.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Timsiterių (soferių) unija paskelbė, jog ji yra pasiryžusi pirkti už \$1,200,000 Izraelio paskolų laktų (bonų).

HAGA, OLANDIJA. — Čia atvykęs Ion Gheorghe Maurer, Rumunijos premjeras, spaudos konferencijoje pareiškė, jog Vidurio Rytuose taikai atsteigti būtina, kad Izraelis ir arabų valstybės tiesiogiai tartųsi ir vestų derybas be tarpininkavimo, o juo labiau sveltinių valstybių kišimosi.

MONTEVIDEO. — Apie penki šimtai tūkstančių darbininkų paskelbė 24 valandų streiką, reikalaudami, kad valdžia imtųsi priemonių jų ekonominei būklei pagerinti.

SRINAGAR, KAŠMIRAS. — Žuvo 20 keleivių ir 3 buvo sunkiai sužeisti, kai netoli Bannihal autobusas nušoko nuo kelio ir nusirito į pakalnę.

MUZAFFARPUR, INDIJA. — Per paskutinius kelis mėnesius Bihar valstijoje nuo rauptų mirė 941 žmonės. Be to, toje valstijoje trūksta maisto ir žmonių badauja.

NEW JORKAS. — Čia mirė Basil Rathbone, sulaukęs 75 metų. Jis buvo pagarsėjęs Sekspyro veikalų aktorius. Tačiau plačiai publikai buvo labiausiai žinomas kaip Sherlock Holmes rolės vaidintojas.

MILWAUKEE. — Willie Lou Meredith, 22 metų amžiaus buvo rasta pasikorusi savo bute. Jos brolis, James Meredith, plačiai pagarsėjo kaip kovotojas už negrų pilietines teises.

MASKVA. — Stalino dukters Svetlanos sūnus Josif, kuris yra 22 metų amžiaus ir studijuoja mediciną, pasmerkė savo motiną už jos pasišalinimą iš Sovietų Rusijos. Girdi, ji esanti nepatvaraus būdo.

WASHINGTON. — Istorikas Arthur M. Schlesinger, buvęs prezidento Kennedžio padėjėjas, kreipėsi į Harper & Row knygų leidyklą, kad sulaukytų vienam mėnesiui išleidimą Svetlanos Aleuevos (Stalino dukters) atsiminimų knygos. Numatyta knygą išleisti spalio 16 d. O prieš tai numatyta New York Times laikraštyje ir Life žurnale spausdinti ištraukas iš tos knygos. Schlesingeris teigia, jog tai pakenktų geriems Amerikos santykiams su Sovietų Sąjunga, kuri spalio mėnesį minės bolševikinės revoliucijos 50 metų sukaktį. Kad to būtų galima išvengti, esą, reikalinga Svetlanos atsiminimų spausdinimą (ypač knygų išleidimą) atidėti, kol praeis revoliucijos sukakties minėjimas.

Newarke, N. J., šiomis dienomis posėdžiavo "juodosios jėgos" vadai. Suvažiavusių tarpe yra ir komedijantas Dick Gregory, sėdintis kairėje. Kiti nėra artistai, bet kiekvienas yra labai griežtas ir karštas kalbėtojas.

MIRĖ POETAS CARL SANDBURGAS

Dviem atvejais laimėjo Pulitzerio premiją už poeziją bei Linkolno biografiją

FLAT ROCK, N. C. Šeštadienį čia mirė vienas labiausiai pagarsėjusių Amerikos poetų bei prezidento Abraham Linkolno gyvenimo ir jo darbų tyrinėtojas ir žinovas, Carl Sandburgas. Mirė jis sulaukęs 89 metų amžiaus savo nedidelėje farmoje. Kokius metus laiko jis mažai kur besirodė, nes dėl senatvės jau gerokai buvo nusilpęs. Daugiausia jis sėdėdavo savo namelio priekambaryje su savo pagarsėjusia gitara rankose.

Kai jis amžinai užmerkė akis, jo žmona Lillian Paula, kuri jį slaugė, tarė: "Dabar jis prikauso pasauliui."

Prieš penkias savaites jis ištikio širdies priepuolis, po kurio jis jau nebeįstėjo susitvirtinti ir visą laiką buvo slaugomas.

Carl Sandburgas buvo neturtingo geležinkelio darbininko sūnus. Gimė jis Galesburg (Ill.) mieste. Jo tėvas buvo švedų kilmės imigrantas ir vadinosi Johnsonu. Prieš poeto gimimą tėvas pakeitė savo pavardę į Sandburg, nes per daug buvo Johnsonų ir čekiai dažnai susimaišydavo.

Kadangi tėvai buvo labai neturtingi, tai Carl apleido mokyklą, vos 13 metų turėdamas, ir pradėjo uždarbiauti sau pragyvenimą įvairiausiais būdais. Jis įstojo į armiją ir dalyvavo kare su Ispanija. Užimtame Portorike jis išbuvo 8 mėnesius.

Grįžęs iš armijos, jis įstojo į Lombard kolegiją. Ten besimokydamas ir pradėjo rašyti bei pagarsėjo kaip vienas žymiausių Amerikos poetų. Jo parašyta prezidento Linkolno biografija yra laikoma kiasikiniu veikalu. Dviem atvejais už poeziją ir kitus raštus jani buvo paskirta Pulitzerio premija.

Poeto kūnas bus sušegintas krematoriume, o pelenai pasisūsti į jo mimimo vietą, Galesburgą.

ALBANY. — New Yorko valstijoje loterija yra legalizuota ir loterijos bilietai parduoda viešai įvairiose įstaigose. Mary ir Sol Levinai, kurie gyvena New Jersey valstijoje, nusipirko du loterijos bilietus ir abu bilietai buvo ištraukti. Vadinasi, laimėjo. Kaip apskaičiuojama, toks dalykas gali pasitaikyti tik kartą, traukiant 10 milijonų bilietų.

NEPAPRASTAS ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Skandžiausiai nukentėjo Turkijos 40,000 gyventojų Adapazari miestas

ISTANBULAS. — Vėliausiomis žiniomis, Turkijoje žuvo per 1,000 žmonių, kai nepaprastai smarkus žemės drebėjimas įvyko rytus nuo Istanbulo. Šeštadienį smarkus sukrėtimas išgąsdino Istanbulo gyventojus. Tūkstančiai ir tūkstančiai to trijų milijonų miesto gyventojai, panikos apimti, apleido savo namus. Panika ypač padidėjo po to, kai dėl žemės drebėjimo nukentėjo keli namai.

Nuotaikos keičiasi

AMMAN, JORDANIJA. — Jordanijos karalius Huseinas važinėjo į Kairą ir tarėsi su keturiais arabų valstybių prezidentais. Pasitarimų metu paaiškėjo, kad arabų valstybių nuotaikos keičiasi Izraelio ir Naserio atžvilgiu.

Rusai patyrė apie Glassboro

MASKVA. — Iki šio mėnesio Sovietų Sąjungos gyventojai labai mažai težinojo apie prezidento Johnsono ir premjero Kosyginos pasitarimus Glassboro miestelyje. Komunistų pavergtiems sovietų imperijos gyventojams buvo pakartota neįdomi Kosyginos kalba Jungtinėse Tautose, bet mažai teusiminta apie susitikimą su JAV prezidentu.

Praeitą šeštadienį užsienio ministerio pavaduotojas Vasily V. Kuznecov pareiškė, kad Glassboro miestelyje įvyko viena svarbiausių pokarinių konferencijų. Jos metu prezidentas Johnsonas ir premjeras Kosyginas aptarė visą eilę labai svarbių tarptautinių dalykų.

Teis Moise Čombė

ALZIRAS, ALZIRIJA. — Aukščiausiam teisumui nutarus išsiųsti Moise Čombė į Kongo, kilo mintis pirma sudaryti teismingą buvusiam Kongo premjerui pačioje Alzirijoje. Siūloma teisti Čombė už nusikaltimus prieš afrikiečius.

Patirta, kad JAV prezidentas Johnsonas kreipėsi į Kongo vyriausią kariuomenės vadą gen. Mobutu, kad jis neįduotų sugrąžinto Čombės. Prezidentas sako, kad sudarys labai blogą įspūdį, jeigu valstybės vadas žudys buvusį tos pačios valstybės premjerą.

Laikys egzaminus

Liepos 25-30 d. geriausiai Lietuvoje chorai ir kiti vienetai, su "Lietuvos" ansambliu priešaky siunčiami į Maskvą, anot Tiesos, "laikyti egzaminų ir duoti atsakaitos Tėvynei". Tai bus lietuvių menininkų (jau beveik paskutiniai šiemet) duoklė rusų revoliucijos garbei.

Programa Maskvai parengta visiškai kitokia, negu tų pačių menininkų dalies buvo parengta Montrealio parodai. Liepos 9 d. ta programa buvo atlikta Kauno sporto halėje. Programa "pažibos" — "Sveikinimas Paliui", "Daina apie Maskvą", Čaikovskio, Dunaievskio kūriniai, o V. Dauno-gojimų padidinimą Vietnamo karui ir šią vasarą įvyksiančios viršūnių konferencijos planus.

Nuotaikos keičiasi

AMMAN, JORDANIJA. — Jordanijos karalius Huseinas važinėjo į Kairą ir tarėsi su keturiais arabų valstybių prezidentais. Pasitarimų metu paaiškėjo, kad arabų valstybių nuotaikos keičiasi Izraelio ir Naserio atžvilgiu.

Arabai dabar yra įsitikinę, kad nei JAV, nei Didžioji Britanija nepadėjo žydams kovoti prieš arabus. Žinia apie Amerikos ir britų aviacijos intervencijų buvo Naserio pramanyta. Jordanijos karalius šią žinią paneigė, tuo tarpu Naseris iki šio mėnesio teisybės aru-bams nepasakė.

Naseris labai pasitikėjo savo aviacija ir kariuomene. Jis tvirtino, kad Egipto aviacija atskris Jordanijai į pagalbą, bet ji neatskrido. Jordanijos legionas, likęs be jokios protekcijos, karo metu labai nukentėjo. Egiptiečiai bėgo nuo Izraelio karo jėgų, tuo tarpu Jordanijos legionas, laukdamas Naserio pagalbos, nebėgo, užtat labai smarkiai nukentėjo.

Vienodos sąlygos

Komunistų partija, užgrobusi Lietuvos ūkininkų žemę ir patį ūkininkavimą, darbuojasi pagal dėsni "kam daryti paprastai, jei galima komplikuoti". Užsimaniusi sudaryti vi-siems kolchozams "vienodos ekonominio vystymosi sąly-gas", sugalvojo įvesti "supir-kimo kainų diferenciaciją", tai yra, kur žemė blogesnė, ten mokėti aukštesnes kainas už gaminius. Mintis gražiai atrodo, bet jai įgyvendinti pri-reikė įkinkyti net elektronines skaičiavimo mašinas. Priemo-nė sudėtinga, išlaidinga, o at-silikusių kolchozų sustiprinimo srity rezultatas — praču-siais metais jau nebebuvo nei vieno kolchozo, kuriame būtų išmokėta už žmogaus darbo dieną mažiau kaip po rublį...

Nutraukta parama

Naserio nutarimas nutraukti diplomatinis santykius su JAV ir Didžiąja Britanija labai skaudžiai atsiliepė į visą eilę arabų valstybių. JAV nutraukė įvairias programas, maistą ir medicinos pagalbą.

Mauritanijoje, pvz., amerikiečiai buvo pasiryžę visas gyventojus skiepyti nuo rau-pų. Jau buvo paruoštas reikalingas medicinos persona-las ir reikalingi padaryti pat-varkymai. Skiepinimo progra-ma būtų kainavusi 150,000 do-lerių. Nutraukus diplomatinis santykius, visa programa nul-raukta.

Prezidento pasiuntiniai lankys JAV sąjungininkus

WASHINGTONAS. — Prezi-dentas Johnsonas išsiuntė į Sai-goną ir penkius kitus sąjungi-nius kraštus du pasiuntinius — gen. Maxwell Taylor ir Clark Cliffordą tikslu aptarti įsiparei-gojimų padidinimą Vietnamo ka-rui ir šią vasarą įvyksiančios viršūnių konferencijos planus.

Iš 40,000 gyventojų Adapazari miesto šiaurinėje Anatolijoje pranešama, kad ten didesnė pusė namų sugriauta. Šimtai žmonių esą užversti griuvėsiuose.

Nemažas skaičius miestelių ir kaimų Adapazari kaimynystėje skaudžiai nukentėjo: namai ir kelios minaretės (šventovės) esą su žeme suliginti. Vadinasi, visiškai sugriauti. Iznit mieste, kuris yra pusiau-kelyje tarp Istanbulo ir Adapazari, sugriauta ligoninė.

Istanbulas ruošėsi pasitikti popiežių Paulių VI, kai įvyko žemės drebėjimas. Popiežiaus atsilankymas buvo numatytas antradienį. Jis planavo susitikti su ortodoksų bažnyčios viršūnėmis ir tartis dėl katalikų ir ortodoksų susijungimo.

Rytų Turkiją žemės drebėjimas ištiko 1966 m. rugpjūčio 19 d. Tada žuvo 2,300 žmonių. Šeštadienį pirmas žemės sukrėtimas buvo jaučiamas vi-same rajone prie Marmara jūros, nuo Bosporus sąsiaurio iki Dardanelių.

Istambule žuvo šešiolikos metų mergaitė ir šeši buvo sužeisti, kai žemės drebėjimas sugrovė namą.

Šeštadienį žemės drebėjimas buvo jaučiamas ir Sovietų Sąjungoje, Azijoje esančiame Taskento mieste. Ten 1966 m. balandžio 26 d. dėl įvykusio žemės drebėjimo 250,000 gyventojų liko benamiais, nes jų namai buvo sugriauti.

Didžiausias šio šimtmečio žemės drebėjimas įvyko 1920 metais Kinijoje, Kansu provincijoje. Tada žuvo 180,000 žmonių.

Nutraukta parama

Naserio nutarimas nutraukti diplomatinis santykius su JAV ir Didžiąja Britanija labai skaudžiai atsiliepė į visą eilę arabų valstybių. JAV nutraukė įvairias programas, maistą ir medicinos pagalbą.

Mauritanijoje, pvz., amerikiečiai buvo pasiryžę visas gyventojus skiepyti nuo rau-pų. Jau buvo paruoštas reikalingas medicinos persona-las ir reikalingi padaryti pat-varkymai. Skiepinimo progra-ma būtų kainavusi 150,000 do-lerių. Nutraukus diplomatinis santykius, visa programa nul-raukta.

Kiekvieną dieną Mauritanijai buvo siunčiamas įvairaus maisto už \$100,000. Maisto siuntimas sustabdytas. Panašiai nukentėjo ir kitos arabų valstybės.

Kai kurios arabų valstybės planuoja vėl atnaujinti diplomatinis santykius su JAV.

MADRIDAS. — Visoje Ispanijoje siaučia karščiai. Temperatūra siekia 100 laipsnių, o Madride ji pakilo iki 104.

KELIONĖ Į PASAULINĘ PARODĄ

(Tęsinys)

Expo 67 pasaulinė paroda Montrealyje surengta Kanados 100 metų sukakties proga. Kanada yra nepriklausoma, bet skaitosi Anglijos dominija. Nors Kanados žemės plotas didesnis už visą Europą, bet gyventojų ji turi tik apie 20 milijonų. Šiais metais dar sukanka 325 metai, kaip įkurtas Montrealio miestas. Kanadiečiai sumanė parodyti pasauliui savo nepriklausomo gyvenimo pasiekimus ir pakviė kitas valstybes parodyti ko jos pasiekė.

Paroda įrengta pietinėje miesto dalyje, ant supiltos salos, prie Šv. Lauryno upės. Parodoje dalyvauja apie 70 tautų. Visus parodos paviljonus aplankyti beveik neįmanoma. Jie yra išmėtyti po 3 salas. Vien tik pastatai užima 700 akrų žemės. Iš vienos salos į kitą Expo ekspres nuveža veltui. Galima ir nueiti, bet perdidelis vargas. Bet nuvažiuoti ilgai reikia laukti eilėje. Traukiniai važinėja patys — automatiškai. Nėra nei vairuotojų, nei konduktoriaus. Dūrys pačios atsidaro ir keleviams supilpus vėl užsidaro. Yra ir traukinys, kuris važinėja žmones po salą. Jis kainuoja nuo 25 iki 50 centų. Yra ir vežikai, kurie veža po 2 žmones. Jie nuveža kur tik nori, bet tas kainuoja gana brangiai.

Nuvykęs į parodą, pirmiausia norėčiau aplankyti Amerikos ir Sovietų Sąjungos paviljonus. Amerikos paviljonas yra ant Sainte Helene salos. Iš tolo matosi milžiniškas gaublys. Jis turi 187 pėdų aukščio ir pavadintas "Creative Amerika". Tas meniškasis architektūros darbas vaizduoja žemės rutulį. Ilgas, be stogo traukinys įlenda ir skersai pervaižuoja per tą milžinišką pastatą. Važiuojantieji žmonės dar atsiskų žūri...

Į vidų įeiti reikia laukti ilgoje eilėje. Prie vartų pasitinka jaunos, inteligentiškos mergaitės. Jos atsakinėja į klausimus ir duoda paaiškinimus. Viduje lankytojus informuoja gražiai uniformuoti Amerikos marinai. Atsisoties ant slenskių laiptų pakilau į trečią aukštą. Ten viršuje visoki satelitai, ant grindų mėnulio paviršius. Rodoma, kaip žmonės galės ant mėnulio pakilti ir vėl sugrįžti atgal į žemę. Antrame aukšte rodoma, kaip išsivystė kino ir televizijos industrija su žymiaisiais artistais. Apatiniame aukšte parodoma technikos ir pramonės atsiekimai. Ten taip pat yra teatras ir restoranai. Teatre visą laiką rodomas spalvotas filmas apie Amerikos vaikų žaidimus. Filmas eina 45 minutes. Telpa apie 300 žmonių.

Kitą dieną nuvykau į Sovietų paviljoną. Jis yra netoli Amerikos paviljono — kitoj pusėj kanalo, ant Notre Dame salos. Milžiniškas sidabro spalvos pastatas, atrodo kaip didelė kepurė su ilgu snapu. Viršuje užrašyta "1917—1967, the fifty years of the U.S.S.R." Idomu, kad tas jų paviljonas suprojektuotas ir pastatytas Italijos inžinierų. Jis kainavo 15 milijonų dolerių. Čia pavyzdys, kaip komunistai girdamiesi meluoja, kad jie viską gali padaryti. Trečiame aukšte daugybė visokių satelitų ir kapulė su šunimis, kurie buvo paleisti į erdvę ir vėl sugrįžo. Antrame aukšte vaizduojama kaip Sovietų Sąjungoje gyvena žmonės. Čia namai, parkai, pasi linksminimo vietos ir visi patogumai, kuriais tariamai naudojami Sovietų Rusijos darbininkai. Kitoj vietoj parodomas atominis fabrikas, kuriam gaminamos visokios gėrybės dėl 230 milijonų gyventojų. Dar kitoj vietoj yra įrengtas "Cosmo Hall". Atsisėdes minkštoje kėdėje palieki žemę ir skrendi per erdvę prie mėnulio. Iš čia matyti mūsų žemė ir daugybė žvaigždžių. Čia per garsiakalbį aiškina tos srities pasiekimus ir sako, kad žmo-

nės greitai skraidys po erdvę, tik reikia taikos. Prie to einama. Čia nieko naujo. 1962 m. amerikiečiai Seattle pasaulinėje parodoje buvo įrengę geresnę erdvės salę.

Tame pačiame aukšte yra ir nemažas teatras — Cinema Hall, kuriame telpa 700 žmonių. Čia būna kinai, koncertai ir sovietinių madų rūbų parodos. Parodoma rusų vietovės: katedros, bažnyčios, rusų carų rūmai. Čiirmame aukšte išstatyta paveikslai, įvairios mašinerijos ir jų modeliai.

Sovietų paviljone yra ir restoranas, kuriame iš karto gali valgyti 1100 žmonių. Kadangi jau buvau pavargęs, tai nuėjau pavalgyti ir pailsėti. Prie durų mane pasitiko jaunas vyrukas ir prancūziškai paklausė kiek mūsų yra. Jam angliškai atsakiau, kad esu vienas. Jis mane nuvedė į pasienį, patraukė kėdę ir paprasė atsisėsti. Po jo atėjo uniformuotas patarnautojas, padavė man valgių sąrašą ir paklausė, gal aš norėčiau ką išgerti. Aš paprasiau, kad man atneštų "American dry martini". Jis man pasiūlė vodkos. Aš pasakiau, kad gal tą gersiu vėliau.

Valgiai sąrašė pažymėti anglių ir prancūzų kalbomis: Rusian blin, Caucasian shashlik, sterlet ukha (soup), Ukrainian borsch, Kiev varenki, Uzbek piltau (mutton in rice), žalios arbatos ir rusiškos vodkos.

Mažai aš žinau apie tuos valgius, bet reikia ką nors valgyti. Orkestras groja amerikoniškas ir rusiškas melodijas. Prie stalų valgančių žmonių visai nedaug. Valgių kainos nuo \$5 iki \$8. Patarnautojas siūlo paimti rusiškų valgių. Siūlo ikry — caviar, ukrainietiškių barščų, kaukaziško vyno. Kol aš pavalgiau vakariene, praėjo gana daug laiko. Patarnautojas pasiūlė nusiplauti rankas. Man sutikus prie stalo atnešė dubenėlį vandens ir rankšluostį. Už tai paėmė \$1. Vakarienes sąskaita susidarė virš \$15. Dar pridėda 8% mokesčių ir 15% už patarnavimą.

Į informaciją nuėjau pasiteirauti, kur galėčiau nusipirkti lietuviškų knygų ir laikraščių. Prie stalo stovėjo graži ruskytė. Ji man nurodė kitą pusėj restorano ir paklausė ar aš kanadietis. Aš jai pasakiau, kad kanadietis ir gyvenu Londone.

— A, tai jūs iš Anglijos, — pasakė ji. Aš jai pasakiau, kad Londonas yra ir Kanadoje, netoli Montrealio. Jos paklausiau, kaip jai patinka Kanada? Ji man pasakė, kad kanadiečiai nėra pakankamai kultūringi. Esą mūs prota nuodija kapitalistinė spauda. Mūsų krautuvės ir kioskai esą prigrūsti visokio šlamšto. Kažkas priejo ir mūsų pasikalbėjimą nutraukė.

Nuėjau prie knygų ir laikraščių. Man pasiūlė: Vilniaus architektūros albumą, Majronio poezijos rinktinę, "Tiesą" ir "Gimtąjį Kraštą". Aš padėkojau ir pasakiau, kad tai knygas jau turiu. Už laikraščius sumokėjau po 3 centus.

Man būnant parodoje, birželio mėn. 10 dieną buvo pavergtos Latvijos diena. Turėjau progos pamatyti Latvijos moterys madas ir išgirsti koncertą. Programą pravedė gintariniais kariais pasipuošusi moteris. Ji kalbėjo angliškai. Programoj buvo madų paroda ir latvių liaudies dainelės. Po vieną sudainavo rusų ir angli kalbomis. Antroje dalyje buvo spalvotas filmas — Latvijos vaizdai.

Bene daugiausia okupantams nemalonumo padarė, tai buvusi birželio 23 d. lietuvių diena. Apie tai Vieniubėje, tarp kitko, taip rašoma: "Atsijaveikinant, salės gale pasigirdo "Lietuva Tėvynė mūsų". Didelė publikos dalis sustojo, pakilo iš vietų ir Lietuvos delegacijos nariai ir išėjo iš salės. Tuo tarpu salės gale tebeaidėjo himnas, kurio garsus nustelbė garsiakalbiai su lietu-

Duarte, Cal., miestelyje sprogo vieno muilo fabriko vamzdis. Ugnia-giesiai palietė skystį plovę į upelį. Tuo tarpu mergaitėms buvo burbulų ir proga pabužinti be čiuztuvu.

JURGIS JANUSAITIS

Ir vėl sugrįžo vasara į Union Pier

— Bilijonai žuvų nuklojo Union Pier Michigano ežero pakraščiu smėlį. Vasarvietė visai sunaikinta. Nemažonų kvapų nosis pagauna už keleto milių. — kalbėjo Chicagoje žmonės, artėjant mielai vasarai.

Ak, kokia nelemtis. Juk daugelis buvo suplanavę savas atostogas kaip tik praleisti lietuviškame Union Pier, kuris prieš keletą metų tapo lietuvių okupuotas. Kursuoją gandai net pačius tvirtavalius išvertė iš koto ir jie nuskubėjo į tolimą Visconsinos šiaurę, kur ošia pušys, kur nemiršta žuvis, kur tikroji palaima. Tačiau kiti, pamėgę Union Pier, ryžosi atkilti, patys įsitikinti žuvų "ivanu".

Tiesa, nelemtas pavasaris išsą Michigano ežerą užvertė žuvis, kurios mirė ir bangų kalnais buvo verčiamos į krantus.

Rimtas rūpestis buvo apgaubęs ir Union Pier gražiųjų vasarviečių savininkus. O ir vasarotojai suabejojo. Bet pa-

viska liaudies muzika".

Parodoje praleidau 5 dienas. Jau buvau gerokai pavargęs ir nutariau traukiniu važiuoti į Chicago. Chicagoje turėjau progos aplankyti Naujienas ir pasimatyti su M. Gudeliu, redaktorais K. Augustu ir dr. P. Gri-gaičiu. Floridiečiams, Naujienų skaitytojams prašė nuvežti linkėjimus.

Kiek paviesėjęs pas dukrelę Emily Parmalis išvykau namo. Mano dukra yra farmaciste ir dirba Walgreen Co. Ji tuo laiku turėjo atostogas, tai automobilu išvykome į St. Petersburg, Fla. Emma su Ruduku mūsų jau laukė. Stalai buvo apkrauti gelėmis, dovanomis ir ke-liom bonkom šampano. Tai buvo mūsų sutiktuvės ir Emilijos gimtadienis.

(Pabaiga)

Chicagoje gyvenanti sesutė Germaine Habjan vienuolynė ilgąs valendas melsdavosi, bet paskutiniu metu pa-siėmė gitera ir pradėjo dainuoti po-puliarias šiu dienų dainas. Kartu su ja dainuoti išėjo dar trys vienuolės.

Nuo "Eglės" pro "Gintarą" iki "Ventos", visu pakraščiu pražygiavome su čia poilsiauti ką lik atvyksiu muzikos kritiku B. Chomskiu ir ryžtinguoju justinu. Lietuvių vasarviečių savininkai čia pasirodė pavyzdin-gai. Tuoj matysi lietuvių darbščią ranką. Ant kranto nei žuvytės. O "Gintaro" sav. Kara-itis įvedęs specialų budėjimą. Kai tik žuvytė iš vandens į krantą, tuoj specialiai tarnyba ir griebia. Jos visos palaidotos gilumoje ir manau niekada ežero bangos neišplaus. "Ventos" kantrieji žemaičiai Odina-i taipgi neatlaidūs. Jau senai savo rajoną išvalę. Gal kiek apsilėdę žydeliai, kurie dar tebeturi savo vilas ant pal ežero kranto. Tiems reikėtų kietsnės rankos dėl bendros tvarkos. Šiup ežero bangose kur-ne-kur bepamatysi žuvytę. Ir kvapo to "baisaus" čia nesuos. Tik žydelių nesu-gaudytos žuvytės baigia iskepti. Mūsų žygis buvo sekmingas. Nepastebėjome tų baise-nybių, apie kurias kalbėjo visa Chicago. Todėl čia vasaroti galima be baimės. O vasaroti Union Pier smagu. Kas nori ramybės, jos gali rasti kiek tik nori. Gal pramogų mažiau. Bet artėjant čia savaitgaliais žadama "Gintaro" vasarvietė-je sukurti lauzus, kurie vasarotojų buvo labai mėgiami praėjusiais metais. O būtų gera, kad ir mūsų literatūros ir meno žmonių užklystų savaitgaliais vasarotojus pamaitinti dvasiniu penu.

Kai gerokai pasiaučia ežero bangose ir nuo saulės kaitros ima pavargti, tai pavakariams susimeta pažįstamųjų būre-čiai pavakarojimui.

Ana "Gintaro" vasarvietėje vieną popietę muz. kritikas B. Chomskis, Margarita ir Vacys Momkai, mūsų mėgiama dainininkė Vanda Stankienė, tauti-nių šokių specialistė viešnia iš Detroito G. Gobienė, B. Sek-makienė ir kiti susimetę tikrai įdomiam pokalbiui. Tema — Lietuviškoji opera "Graži-na" ir "perverimas" Operos vadovybėje. Tema tikrai įdomi ir plati. M ir V. Momkai, savo šeimos likimą surišę su Lietuvių Operos gyvenimu, daug abu dirbė per eilę metų, kad Lietuvių Operos vardas augtų ir liktų įamžintas, pasakojo paskutiniųjų dienų nuotai kas. Čia iškylo Vytauto Radžiaus, visą dešimtmetį ištyve-rusio Lietuvių Operos pirmi-ninko pareigose, vardas. Jis, visgi, pripažįstama, puikus org-anizatorius, taiklus reikalų sprendime, neatlaidus ir Lietu-vių Operą išvedęs tikrai gra-žiu keliu. Gaila, susirinkimas tarė žodį ir pakeitė veidus. Operos vairs naujų žmonių rankose. Senųjų veteranų, gal-

vas guldžiusių ir sielą atidavusių operai, naujame sastate, sako, nebesama. Gal jau pas mus įprasta, kad daug dirbęs asmens norima per daug greitai nueisti. O vis dėl to Lietuvių Opera per dešimtmetį davė daug. Mūsų kultūriniam gyvenime buvo vienas iš gra-žiuųjų žiedų. Tikėjime, kad Lietuvių Operos choras, kuriuo mes taip didžiavomės, ras protingą išeitį. Dešimtme-tį sutarę, sutarkite, vyrai, ir ateinančiose dienose. Juk ir buvole pavyzdžio verti. Pradedami antrąjį dešimtmetį, pa miršę mažuosius nesutarimė-lius, vėl sujunkite rankas, su naujomis, senomis ir jauno-mis, visus apjungiančiomis jė-gomis pradėkite naujus uzmo-jus.

Ir pokalbininkų mintys kry-po šia kryptimi. Kažkur to-liuose leidosi rausva saulutė. Ežero horizontu pralėkė motor-laiyis. Iš palengvo artėjo tyli naktis. Ir mielių kultūri-ninkų pokalbis prilydo.

Manau, kad dar ne kartą su-grįšime pokalbiams šioje vie-toje apie Union Pier vasarotojų gyvenimą, poilsį ir bėgan-čias dienas.

Kas čia kalba?

Pradžios mokyklos ketvirtos skyriaus bute iš ryto suskam-bėjo telefonas. Apystoris vyriškas balsas kalbėjo: "Pra-sau Jonuką šiandien atleisti nuo pamokų. Jis turi slogą ir negali atvykti į mokyklą".

Mokytojas paklausė: "Kas čia kalba?"

Apystoris balsas atsakė: "Čia kalba mano tėvas".

Highest Rates on Savings

HOURS:

Monday 9:00 to 8:00 P. M.
Tuesday 9:00 to 4:00 P. M.
Closed Wednesday
Thursday 9:00 to 8:00 P. M.
Friday 9:00 to 4:00 P. M.
Saturday 9:00 A. M. to 12 Noon

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4%

CURRENT RATE PER ANNUM

PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. No time requirements. No minimum amount. Additional amounts can be deposited at any time in any amount.

5 1/4%

PER ANNUM

6 MONTH CERTIFICATES

Designed for savings investors who have large lump sums to invest. Issued in minimum amount of \$10,000.

INSURED SAFETY

Your savings are protected by our own exceptionally strong financial condition and by Insurance to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U. S. Government. Safety for your savings is a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings In by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$116,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

KLAIPĖDIEČIO ATSIMINIMAI

1923—1953

Jurgis Smetona

Savo krašte

Buvo tai 1923 m. Klaipėdos krašte, Pagėgių apskr. Po Klaipėdos krašto prijungimo prie Didžiosios Lietuvos, aš su savo draugu F. Z. nuvykome į Klaipėdą. Pavaikšiojė po įstaigas ir pasitarę su kaip kuriais veikėjais, kupini visokių minčių ir vilčių grįžome namo. Pirmiausia įsteigėme šaulių būrį. Klaipėdos krašte jis buvo aštuntas. Po to įsteigėme ūkininkų draugiją ir grietinės nugriebimo punktą. Po metų tas punktas perėjo mano nuosavybėn. Prie šaulių būrio įsteigėme ir chorą. Jame dalyvavo vietos lietuvių jaunimas ir lojalesni vokiečiai. Pradžioje jis gerai veikė, bet vėliau vokiečiai lietuviškas organizacijas pradėjo šmeižti. Nežinūntai to mes vis tiek veikėme, nes mum, tas buvo malonu ir gražu. Vokiečiai grąsindavo, kad tuos "žemaičius" reik išvyti, o vietinius pakarti. Bet mes gyvenome laimingai.

Kaip žinome, Klaipėdos kraštas turėjo autonomiją. Autonomija yra gerai, jei yra abipusis nuosirdus bendradarbiavimas. Bet čia atsirado visokių Lietuvai priešingų gaivalų, kurie gyventojus viliojo. Vokietijos naciai, kurie turėjo ryšį su vietos vokiečiais, propagandos reikalams siuntė jiems pinigūs. Tokiu būdu gyventojus jie traukė į savo pusę. Dauguma nepagalvojo, kad toks išpūstas balionas kaip nacių Vokietija, anksčiau ar vėliau turės sprogti. Mūsų priešai visokiais šūkais pradėjo varyti propagandą, kad juo krašte blogiau, juo mums geriau. Tokiu būdu jie norėjo pasauliui parodyti, kad kraštas prie Lietuvos negali išsilaikyti ir jį reikia prijungti prie Vokietijos. Kad lietuvių valdymo laikais gyventojai gerai turėjo matėsi iš to, kad jie prisitaikė gražių, gerų namų. Bet jie vis šaukė, kad kraštas negali išsilaikyti. Už viską buvo kalta Lietuva. Net ir už tai, kad Nemunėlis pavasariais iš Lietuvos atneštu vandeniui užtvindavo kaip kurias vietas, padarydamas kartais nemažą nuostolių. Mūsų priešai laikė tai ne gamtos reiškinį, bet kaltino Lietuvą. Jei neužderėdavo javai, Lietuva taip pat buvo kalta. Bet jie nematė, kad jų išrinktas seimelis savo tarnautojams vis didino algas. Pavyzdžiui pradžioje mokyklos mokytojas gaudavo mėnesiui 600-700 litų ir be to dar turėjo apie 30 margų valdiškos žemės. Vyresnysis girininkas ar valščiaus teisėjas gaudavo 1000-1400 litų. Toki pat valdininkai Didžiojoje Lietuvoje gaudavo tik apie pusę tiek. Gyventojai šaukė, kad jie apdėti nepakeliamais mokesčiais, bet niekas už tai nekaltino seimelio.

Didžiausias trukšmas buvo, kad Gubernatorius pavartodavo savo veto. Nors Vokietija ir badavo, bet Lietuvos produktams ir gyvuliams uždarė sieną. Bet vietos vokiečiai tylėjo.

Nacių Vokietija okupuoją kraštą

1939 m. kovo 22 d. "išganytojas" Hitleris okupuoją kraštą. Vietos vokiečių ir visokių išverstakūrių džiaugsmui nėra galo. Mes, kurie buvome ištikimi savo kraštui, dabar turėjome nemažai kentėti. Nacių režimas buvo žiaurus. Jie lietuviškai nusistačiusius pradėjo kišti į kalėjimus, kankinti ir net šaudyti. Vokiečių organizacijos dabar manė ant žemės dangų turėsią. S. A. ir taip vadinasms Ordningasindas apie save suorganizavo banditus, nusigynčiusius ūkininkus, dvarininkus ir niekam netikusius vaikėzus. Jie pradėjo ir mane sekėti. Prie mano ūkio pastatė sargybą. Naktį prikelddavo iš lovos ir reikalavo, kad prisipažinčiau prie nebūty dalykų. Darydavo kratas. Išknisdavo visą namą. Nieko neradę reikalavdavo, kad atiduočiau kulkosvdyj ir kitus ginklus.

Aš pasakiau, kad esu šaulys ir turiu tik vieną revolverį, kurį ir paėmė. Buvau medžiotojas ir turėjau kelis medžioklinius šautuvus. Juos laiku paslepiau. Sakiau, kad pardaviau į Lietuvą. Be to, aš jiems pasakiau, kad esu šio krašto lietuvis; dirbau savo kraštui ir savo žmonėms. Dar pridėjau, kad lietuvių šauliai daug mandagiau elgdavosi negu jūs. Tada jie paklausė kur aš padėjau Raisgį (pašto agentūros vedėją). Esą žmonės matė kaip Raisgys pas mane atėjęs. Bet Raisgys jau buvo išbėgęs į D. Lietuvą. Matydami, kad iš manęs nieko negali išgauti, tvėrė už krūtinės ir pradėjo stumdyti. Po to mane nuvarė už 10 kilometrų pas viršaitį. Iš ten pas gydytoją, kuris turėjo patikrinti mano sveikatą. Dr. Eichelbergeris, esant tik mudviem manęs paklausė, ar aš turiu daug priešų? Aš jam į tai nieko neatsakiau ir buvau paleistas. Bet po to nuolat mane tardė; vertė mokytis nacių šūkius ir aukoti didesnes sumas pinigų. Su Pieno Centro pagalba mano įrengtas pieno nugriebimo punktas tapo uždarytas ir mašinos konfiskuotas.

Nacių Vokietija nepasitenkino vien mūsų kraštu. 1939 m. rugsėjo pradžioje užpuolė Lenkiją. Po to rijo vieną kraštą po kitą.

Daugelis krašto gyventojų buvo paimiti į vokiečių kariuomenę. Manęs į kariuomenę nepaėmė, nes savo duoklę turėjau atiduoti kalėjimui. 1940 m. vieną kovo mėn. naktį, apie antrą valandą nakties, atsibeldė 3 gestapininkai ir mane areštavo. Aš manydamas, kad jau daugiau negrįšiu, prašiau leisti atsisveikinti mano 80 metų tėvelį. Gestapininkai sutiko, bet manęs iš akių nepaleido. Mane nuvezė Tilžėn į gestapininkų kalėjimą. Ten kalėjimas buvo taip prigrūstas, kad visą savaitę išgulėjau ant grindų. Tardomas buvau kasdien. Aš klausiau už ką mane areštavo ir prašiau tardyti apie tai. Man atsakydavo, kad rytoj. Bet tas "rytoj" taip ir neatėjo.

Po kiek laiko mane ir dar vieną lietuvių iš Tilžės kalėjimo išvezė. Važiuodamas matau, kad man veža pažįstamus keliais Ragainės link. Privežė prie vartų ant kurių užrašas: "Zuchhaus".

Wichita, Kan., jaunuolis Mark Hooker panoro pajodinėti neprajodintu arkliu. Pradžioje viskas buvo gerai, bet netrukus arklys raitelį įmetė į purvą. Gerai, kad nieko nenulaužė.

Baigta — pagalvoju. Bet už ką?!

Ragainėje, kalėjime radau jau daugiau mano draugų — pažįstamų. Tarp kitų čia radau: E. Borchertą, advokatą Tolišį, ūkininką Karalių ir kitus. Pamačius šiuos tautiečius man pradėjo ašaros riedėti. Kalėjime 3 kartus į dieną rikiavo ir reikėjo dirbti. Po kiek laiko Karalius sugalvojo paduoti prašymą, kad norime išvažiuoti į Lietuvą. Nors Lietuvoje jau buvo bolševikai, bet galvojome vis bus geriau negu kalėjime. Karalius, kuris galėjo kalbėti už 10 advokatų, sako Tolišiui: "Tu rašyk, o aš diktuosiu". Iš 22 po prašymu pasirašė 11. Aš nepasirašiau. Po kiek laiko su tuo prašymu atėjo jaunas SS karininkas. Visus pasirašiusius iššaukė ir pasakė, kad jis tą prašymą patvirtinęs. Leis išvažiuoti. Aš pagalvoju, kad kol dar galiu nuo saviškių draugų nesikirti. Gal dar paleis? O laisvė yra brangus dalykas. Karininkui išeinant aš drąsiai prašiau, kad prašymą patvirtinęs, kas su mumis bus, kurie nepasirašėme, "Sunkiųjų darbų lageris iki gyvos galvos", — atsakė SS karininkas ir išėjo. Kaip prisimenu tą valandą, tai išgastis dar ir dabar mane kratyto. Karalius sako, kad reikia tuojaus parašyti prašymą ir kas nori po juo pasirašyti. Taip ir padarėm. Po prašymu pasirašė visi likusieji. Po kelių dienų atėjo vėl tas pat SS karininkas. Galvojau, kad tik greičiau išieiti į laisvę, o kaip bus toliau tai Dievas žino. Karininkas pasižiūrėjo į mus ir pasakė, kad jis dar

pagalvosias. Apsisuko ir išėjo. Netrukus vėl atėjo ir sako: "Jūs turite laimės. Dar ir jūs būsite paleisti".

Vieną dieną atėjo kalėjimo sargas ir viską pasiėmęs liepė išieiti į kiemą. Kieme atėjo kalėjimo inspektorius ir paklausė ar turime kokių skundų. "Neturime!" — surikome visi kartu. Netrukus atvažiavo du sunkvežimiai. Gestapininkas "nulaikė mišią", pasakydamas, kad turime žinoti kur mes važiuojame ir ką darome.

Važiuome Tilžės link. Prie Tilžės kalėjimo sustojo ir man pasidarė neįtikėtina. Aš paklausiau gestapininką, kur mus veža? Jis pasakė, kad link Klaipėdos. Kadangi aš iš Pagėgių apskrities, tai prašiau paleisti čia ir aš ligi namų važiuoju traukiniu. Dar paklausė ar aš turiu pinigų. Nors neturėjau nė cento, bet pasakiau, kad turiu. Dabar jau buvo galima tikėti, kad tikrai paleis. Tie, kurie buvo nuo Klaipėdos ir Šilutės važiuvo toliau, o aš ir dar vienas pagėgiškis iš Tilžės gatvėmis. Jautėmės lyg šunės paleisti nuo retėjo. Gatvėje sutikau pažįstamą tilžiškį. Tuojau paprašiau rūkyti, kad atsipalaiduotų nervai. Bešnekant jis man pasakė, kad Tilžėje matė mano tėvelį. Eidamas toliau tėvelį ir sutikau. Jis būdamas jau virš 80 metų atvažiavo manęs ieškoti. Kaip ir daugumas tėvų, man mano tėvelis buvo labai geras. Labai gaila, kai 1942 m. nelaimėje su arkliais jis buvo sunkiai sužeistas ir Tilžės ligoninėje, neatgavęs sąmonės, po dvių savaičių mirė. Ir dabar prisimenu, kaip

mes Tilžėje gatvėje susitikę verkėme, o žmonės supratę rimtais veidais mus stebėjo.

Grįžęs namo, tą pačią dieną nuvažiavau į Smalininkus pas savo seserį pasitarti kas man toliau daryti. Aš gestapininkams buvau pasižadėjęs išvykti į Lietuvą, bet ten jau viešpatavo rusiškieji komunistai. Su švogeriu nuėjau pas vietos gestapininką ir jam viską pasakiau. Gestapininkas buvo žmoniškesnis ir man pasakė, kad daryčiau kaip pats išmanau. Nutariau pasilikti savo ūkyje. Visą laiką kenčiau baimę.

Po pusės metų man pasiūlė stoti į vokiečių kariuomenę, bet aš atsisakiau. Tada buvau vėl areštuotas ir nugabentas į Tilžės kalėjimą. Dabar aš jau buvau drąsesnis. Reikalavau pasakyti kodėl aš areštuotas. Atsakymas, kaip ir pirmiau buvo tas pat: "Rytoj". Gal mano laimė pasakiau, kad aš esu Klaipėdos krašto lietuvis ir kaip ir kiti dirbau šio krašto gerovei. Po to mane nugabeno į Tilžės apskrities valdybą. Mane pristatė kažkokiam Klavys (turbūt lietuvis). Jis man paaiškino, kad aš politiškai neįtikėtinas ir man atimama pilietybė. Gavau pasą, kuriame buvo įrašyta, kad aš neturiu vokiečių pilietybės. Nieko nepadarysi. Žmogus be teisių yra lyg karvė be ragų. Po to gestapininkas man pasakė pamokslą ir parodė krūvą laikraščių, kuriuose aš buvau šį tą rašęs. Galų gale pasakė, kad jei prieš mane atsirad dar nors mažiausias skundas, tai būsiu areštuotas ir daugiau saulės nematysiu.

Grįžus namo manęs jau laukė Politisher leiteris ir Burgermeisteris. Jie man pasakė, kad nuo dabar, kiekvieną dieną 7 valandą ryto ir 8 valandą vakare turi pas juos registruotis. Tas vargas tęsėsi, kol vokiečiai buvo sumušti ir komunistai pradėjo arti belstis. Tada savo kraštą turėjome apeisti. Kur kiti mano kalėjimo draugai dingo, neteko girdėti. Karalius iš Lietuvos slap tai dar parašė laišką. Girdėjau, kad visų gerbiamas E. Borchertas 1948 m. dar buvo kalinamas NKVD kalėjime. Toks skaudus likimas ištiko šį didįjį kovotoją už lietuvių teises. Ko nesunaikino nacionalsocializmas, tą dabar naikina bolševizmas. Advokata Tolišį 1946 m. sutikau Vokietijoje — Wuerzburge.

1941 m. birželio 22 d. prasi-dėjus vokiečių — rusų karui aš

buvau lyg ir užmirštas, bet mano ūkis buvo konfiskuotas. Man buvo palikta teisė ūkyje pasilikti, dirbti ir atiduoti duokles, kurios buvo gana didelės. 1943 m. aš apsidėžiau. Nors mano žmona buvo Vokietijos pilietė, gyvenusi Berlyne, bet ir ji pasą gavo be pilietybės.

Karas artėjo. Vis garsiau girdėjosi bombų sproginiai. Tuo tarpu nacių partijos klapčiukai moterėms ramino sakydami, kad sprogdina kelmus. Bet kada griausmas nesiliovė ir naktį, tai ir kiekviena moterėlė suprato, kad čia ne kelmų sproginimas. Per mūsų Baltupėnus dažną naktį skrisdavo rusų lėktuvai bombarduoti Tilžės.

(Bus daugiau)

Pakels pardavimo mokesčius, kuriuos sumokės pirkejai

Chicago miesto tarybos finansų komisija trečiausios posėdyje užgrybė pardavimo mokesčių miesto naudai (sales tax) pakėlimą iš pusės cento iki 3/4 cento. Bendrai pardavimo mokesčiai Illinojai ir Chicagai hūs 5 centai nuo dolerio ir numatoma, kad pradės galioti nuo rugpjūčio 1 dienos. Miesto valdyba tikisi, kad municipalinių mokesčių pajamos pasieks apie 15.5 milijonų dolerių metams.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
 Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
 3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES! mūsų vieningoje Chicagoje lietuvių įstaiga, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
 Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4% on savings accounts **5 1/4%** on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967
 Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

Vykstantiems į Pasaulinę Parodą MONTREALYJE

Išnuomojami 6 kambariai rezidenciniame rajone, netoli nuo parodos.

Kaina: nuo \$6.00 dienai. Parking.

J. SKUČAS, 6966 — 44th AVENUE, ROSEMONT — MONTREAL 36, P. Q., CANADA. — Tel. (514) 722-6152

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

MOVING

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 St. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
 80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVE

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 3/4% METAMS VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp lymėniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugios ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki \$84.000.000 turto įstaiga.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą. Laimės Saltinėli — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veikia duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių

kabinėtą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigūs. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsi-

žūrėsite, kai sutaupsite mokslui reikalingus pinigūs. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir užtikrinta ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

Subscription Rates: in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months... Diennraščio kainos: Chicagoje ir priemiestčiuose...

Žiurkės, ligos ir maistas

Prezidentas Johnsonas kreipėsi į Atstovų Rūmus, kad paskirtų \$40,000,000 kovai su žiurkėmis, kurios kraštui daro daug žalos.

Prezidento prašymo paskirti lėšų žiurkėms naikinti Atstovų Rūmai nepatenkino: 207 balsais prieš 176 nubalsavo lėšų neskirti.

Kai kuriems kongresininkams reikalavimas lėšų kovai su žiurkėmis kažkodėl pasirodė juokingas. Ohio kongresininkas Delbert L. Latta, kuris labiausiai kritikavo Prezidento prašymą, sarkastiškai pastebėjo, jog reikėtų skirti lėšų ir kovai su juodvarniais, kurie taip pat fermeriams daug nuostolių padaro.

Atstovų Rūmų pasisakymas prieš paskyrimą lėšų ir lengvapiėdiškas kongresininkų nusistatymas iš dalies sujaudino prezidentą Johnsoną, kuris, kalbėdamas Nacionaliniame sveikatos institute, išreiškė viltį, kad Atstovų Rūmai pakeis savo nusistatymą. Esą, jei karvių apsaugai nesigaillima išleisti milijonai dolerių, tai sunku suprasti, kodėl priešinamasi skirti kiek pinigų mūsų vaikams apsaugoti?

Prezidento lyg ir nusivylimas Atstovų Rūmais, kur prašymas pinigų kovai su žiurkėmis buvo su pašaipu komentuojamas, yra visai suprantamas.

Iš tiesų sunku suprasti "linksma" kai kurių kongresininkų nusiteikimą, kalbant apie kovą su žiurkėmis. Rimtai galvojant, tikrai vargu galima lengvapiėdiškai į tą reikalą žiūrėti.

Žmonijos istorijoje žiurkių vaidmuo yra nepaprastai didelis. Prisiminkime tik įvairius "marus", kurie buvo žinomi jau bibliniais laikais. Per šimtmečius tie marai (jie taip pat buvo žinomi kaip "juodoji mirtis" ir "huboninė plaga") siautė Azijoje, Afrikoje ir Europos kraštuose. Nuo marų žuvo milijonai ir milijonai žmonių. Kai 1348 metais maras siautė Florencijoje, tai per kelias dienas jis nuvarė į kapus apie šimtą tūkstančių žmonių.

Vieni ar kitu metu panašūs dalykai dėjosi ir kitose Europos dalyse. Neaplenkė maras ir Lietuvos. Keliais atvejais jis ten siautė. Didžiojo maro (1710-11 m.) metu Vilniuje mirė, kaip apskaičiuojama, 30 tūkstančių krikščionių ir 3,300 žydų.

Kiek žmonių mirė kitose Lietuvos vietovėse, tikrų davinių nėra. Tačiau yra žinoma, jog dažnai pasitaikydavo, kad maro paliestuose miesteliuose ir kaimuose, išlikdavo gyvas tik vienas kitas gyventojas.

Kiek žinoma, dviem atvejais maras buvo palietęs ir Amerikos miestus: 1900 m. San Francisco ir 1907 m. Seattle miestą, Washingtono valstijoje.

Bet ką bendro turi žiurkės su marų epidemijomis? Dalykas tokis, kad žiurkės kaip tik ir yra svarbiausios marų kaltininkės. Jos tiesiogiai, o taip pat ir netiesiogiai, išnešioja maro ligų bacilas, kuriomis apkrečia žmones.

Tiesa, dabar medicina turi priemonių marams suklaipyti, tad tokios epidemijos, kokios buvo praelyje, dabar nebeįmanomos. Tačiau žiurkių kontrolė vis dėlto pageidaujama, nes ir dabar jos tebėra pavojingos kaip ligų išnešiotojos. Be to, jos yra labai kenksmingos, nes sudoroja daug maisto produktų (apskaičiuojama, kad Amerikoje jos sudoroja maisto produktų, kurių vertė siekia gal bilijoną dolerių). Indijoje, kur visada pasireiškia maisto trūkumas, žiurkės sudoroja beveik 20 nuosimčių maisto produktų.

Visa tai turint galvoje, vargu galima šaipyti iš Prezidento prašymo paskirti 40 milijonų dolerių kovai su žiurkėmis.

ATSISVEIKINIMO ŽODIS

(J. Kajecko, Lietuvos Atstovo, atsisveikinimo žodis, pasakytas prie velionio V. Stašinsko, Lietuvos Gen. Konsulo, karsto New Yorke, 1967 m. liepos 17 d.)

Prieš apie porą metų, panašiai kaip šiandien proga, šioje vietoje atsisveikinome su velioniu Budriu. Nemanyta, kad mirties angelas taip greitai vėl aplankys Lietuvos diplomatinės-konsularinės tarnybos gretas tikslu jas praretinti. Juo labiau netikėtina, kad paviliojo auka kapai iš tos pačios pastogės. Deja, kur trumpa — ten trūksta.

Iš stuomens ir iš liemens niekam neatrodė, kad velionis Vytautas artimiausioje ateityje būtų kandidatas amžinybėn. Atvirksčiai, velionis atrodė vienas pajėgiausių, dar ilgus metus veiklos žadantis mūsų tarnyboje. Deja, Dangus lėmė kitaip.

Užsienių tarnyba velionis pradėjo apsišarvavęs mokslu ir pasižymėjęs mėgiamo sporto srityje. Iš 35 velionio užsienių tarnybos metų, jis trejetą jų dirbo Lietuvoje ir ketvertą — Belgijoje. Tarnybą šiame krašte pradėjo pačiamė pagėjume, prieš 28 metus. Su maža išimtimi, toji tarnyba šioje šalyje eita Lietuvos laivės sūtemų metu. Ji pašvęsta buvo pavergta lietuvių tautai. Taip ilga tarnyba pačioje jaunystėje, visokių galimybių šalyje, tuo metu, kada Lietuva gaubė naktis, tegalėjo būti tik gilios tėvynės meilės padiktuoti. Jis pasižymėjęs nelaimės išlikta tautai iki paskutinio atodūsiu. Tai kilni auka nelaimingai tėvynėi.

Velionio Vytauto netekimas didelis tautai nuostolis. Jo mirtis didelis nuostolis ir Lietuvos diplomatinės-konsularinei tarnybai. Velionis paliko joje neužpildomą spragą.

Velionį nepaprastu sutapimu kapai paviliojo tą dieną, kada pradėta minėti Pavergtų Tautų Savaitė. Šią savaitę skaitlingai ir didingai prisimenama ne tik siaučianti vergovė Tėvų Žemėje, bet prisimenamas ir Lietuvos būsimas prisikėlimas. Viltis pavergtiesiems — šios savaitės obalsis. Tos savaitės išvakarėse vyskupas V. Brizgys per spaudą ragino tautiečius apeliuoti tautos skriaudą ne tik į žmones, bet ir tautų laisvės autorijų — Dievą.

Velionis Vytautas, kuris gyvenimą paaukojo savajai tautai — idealus šios savaitės proga pasiuntinys tiesioginiai pateiktai Aukščiausiam savo tautos apeliaciją maldaujant laisvės bočių žemei. Būkime tikri — jis tą garbingą pareigą atliko. Tikėkime — jis bus išklaustas. Tai pavers šią liūdną progą jo tautos ir jo pačio džiaugsmo ir triumfo diena.

Velionio seseriai poniai ir ponai F. Paravičini bei kitiems velionio giminėms ir artimiesiems Lietuvos diplomatinės-konsularinės tarnybos ir savo vardu reiškiu giliai nuoširdžią užuojautą. Ją taip pat reiškiu velionio artimiesiems bendradarbiams: p. konsulai A. Simučiu bei p. Budrieni. Šios laisvos, svetingos ir prietelingos Lietuvai šalies žemelė tebūnie velioniu lengva. Jo netikėta, perankstyva mirtis iškalbingai byloja: Hodie mihi, cras tibi (šiandien man — rytoj tau). Velionio aukos Lietuvai pavyzdžiū pasekimas — tinkamiausias jo atminties pagerbimas. Jo aukos pavyzdys tapatiskatina velionio tautiečius dar

Antano Rūko gyvenimas ir darbas

Antanas Rūkas

Praeitą penktadienio rytą mirė poetas rašytojas, aktorius ir režisierius Antanas Rūkas buvo gimęs Šiauliuose 1907 metų rugsėjo 10 dieną, taigi neužilgo būtų šventės dar tik 60 savo amžiaus metų sukaktį.

Baigęs 1927 metais Šiaulių mokytojų seminariją, trejetą metų mokytojavo Šiaulių apskrityje pradžios mokyklose ir 1933 metais išvykęs į Kauną ten iki 1939 m. Vytauto D. universitete studijavo prancūzų ir rusų kalbas ir teatro meną, taip pat lankydamas akademine A. Jakševičiaus dramos studiją ir Balio Sruogos teatro seminara.

Nuo 1935 metų pradėjo veiktį mažiausiai trijose srityse — žurnalistikoje, jaunųjų Lietuvos rašytojų sambūriuose ir teatre.

Nuo 1935 iki — 38 m. buvo Bendro Darbo ir Tarkos redaktorium, 1939-40 Moksleivių Varpų ir Varpo red., 1940 m. Lietuvos žiniu red., priklausė Lietuvių rašytojų draugijai ir Lietuvos žurnalistų sąjungai; kurį laiką buvo Lietuvos rašytojų dr-jos reikalų vedėju ir teatro inspektorium bei meno reikalų viršininko pavaduotoju o nuo 1941 iki 1944 m. buvo aktorius Vilniaus Vaidilos teatre. Priklausė Lietuvos valstiečių sąjungai, kurios buvo centro komiteto narys. Bolševikams į Lietuvą grįžti

labiau skubėti aukotis dėl Lietuvos. "Kai kūns ima stingti... Vėlu juk prie darbo; /nei sėsi, nei piai..."

Velionio charakteriui ir kūrybai įvertinti čia pasinaudojama J. Kz. iš Lietuvių Enciklopedijos XXVI tomo:

Antano Rūko literatūrinis kelias buvo išsišakojęs trimis žanrais — lyrika, drama, epas. Draminėje kūryboje Rūkas buvo linkęs į komišką žanrą. Jo draminiai kūriniai pasižymi sceningumu, charakterių įdomumu ir lyriniu atspalviu. Jo kūryba bendrai kupina gyvenimo tikrovės motyvų su gana ryškiu romantiniu polkiu. Stiliaus pažiūriu Rūkas nevensė modernių žodinės kūrybos priemonių, bet ir nesuko forminių eksperimentų keliu. Tiek dailiojoje kūryboje, tiek žurnalistikoje velionis ieškojo tiklesnio, gražnesnio žodžio bei sakinio, bodėdamasis konvencionalių formų.

J. Pr...

BEVERLY SHORES, IND.

Sandūnai, kaip ir visos Michigan ežero pakrantės, gavo "dovano" kloją negyvų žuvų, kas sudarė daug nepatogumų vietos gyventojams ir lankytojams. Ypač šių gamtos ryškė pajuto vasarviečių savininkai, kurių vilos yra pustuštės.

Bet žuvų gaisimo sezonas jau baigėsi ir pliažai įgauna normalų pobūdį. Nors pakrantės prie lietuvių vasarviečių buvo apvalomos visą laiką, bet toliau pūvančios žuvys skleidė nemalonų kvapą. Dabar pakrantė jau visai švari yra ne tik nuo žuvų, bet ir kitokio lauvo, kuris buvo čia išplautas po Chicagoje siautusių viesulų, k. t. lentos, durys, langai ir kt.

Beje, Indianos State Parkas ir kitos negyvenamos pakrantės nebuvo valomos iki šiol. Pagaliau tuo susirūpinę kongresmanai ir senatoriai paskirdami apie 500 asmenų iš Job Corps vyrų šiam švarinimo darbui atlikti. Visa Indianos pakrantė, be Illinois iki Michigan valstijų bus pagrindiniai išvalyta iki šio savaitgalio.

Inžinieriai Vilius Masiulis ir Petras Rulis darbuojasi įvairiose Beverly Shores miesto komisijose, k. t. miesto planavimo, statybos bei vandens įvedimo. Jie šiuo savo, be atlyginimo, darbu daug prisideda prie miesto ateities. Jau laikas būtų lietuviams jėti ne tik į komisijas, bet ir į miesto valdybą.

Charles Kriščiūnas, Beverly Shores lietuvių klubo steigėjas ir aktyvus jo narys, prieš mėnesį laiko išsikyrė iš gyvųjų tarpų. Praėjusį sekmadienį buvo atlaikytos gedulingos pamaldos, o po jų, kaimynai ir svečiai, Josephinas Kriščiūnienės, dukroms padėdant, gražiai pavaisinti.

Koresp.

POVILAS LAURINAVIČIUS
BE DRUSKOS...

(ROMANAS)

POVILAS LAURINAVIČIUS

Saulėtą rugpjūčio mėnesio dieną Rapolas Goštautas sėdėjo seno namo prieangyje ir stebėjo plūšančius Savūnų kaimelio žmones ir besikapstancias patvory vištas. Atidžiai apžvelgęs sodą, prislėgtą gausaus nokstančių obuolių derliaus, juto kutneninį pasitenkinimą. Sukaliojo savo platų, kanapėtą veidą ir primerktos akys bėginėjo po artimus ir tolimus vaizdus. Pro vaismedžių alėjos protarpį įžiūrėjo jis toli lauke savo pusininką Kurmį, pakraunantį rugių pėdom vežimą, ir žavėjosi minancios Duniš, jo tarnaitės, vikriu mėtomų pėdų gaudymu, kruopščiu uorėse dėliojimui.

— Ech, toji Dunia!... Viskam ji spirytas, — pamąstė Goštautas ir žiovaudamas nusiraivė. Bet tuo metu pilkas debesėlis, užslinkęs viršum Savūnų laukų, apgaubė juos nūriais šešėliais. Goštautas, apžvelgęs besiniaukiantį horizontą, ūmai pastebėjęs šalia pusininko vežimo sustojusias, Malo Raudos uores, isitėmpė, priekin pailinko ir, delną prie akių pridėjęs, įdėmiai žvalgydamas, pamatė pribėgantį su iškėstom rankom Malo Raudos berną Valį Kuosą prie pusininko vežimo ir pagau-nantį nuo jo nušokaučią Duniją, kurią, kelis sykius glėby ore apsukęs, ilgakai glėbėsiavo... Jaunatviškas juokas, nuskambėjęs derlingais laukais, atsimušė į seno namo prieangį, kuriame niurksėjo Goštautas.

— Po šimts velnių tą prakeiktą mergagaudį!... — pasistojęs nuožniai nusis-

piovė ir spyrė pasipainiojusį po kojom obuolį.

— Nesispardyk!.. Atsimuš atgal... — tarė artinantis su popierium rankoj ir py-pke burnoj Justas Rauda, kuris, priemany atsėdęs, paskaitė žemės ūkio ministerijai prašymą skirsymuisi į vienasėdžius. Prašymo lapą į šalį atidėjęs, tvirtai pareiškė:

— Atvirai, — pagal teisybę kalbant, neprivalėtų būti duota pačiam pasirašyti po prašymu, nes čia, Savūnuos, tik prie-lurkiu esi... Kaip žinai, tavo tėvai nepir-ko tos žemės, bet sukto prisirašymu įsiisur-bė į mūsų tėvų-Raudų žemę... Žinoma, tu niekno dėtas ir visi esame Adomo-Jė-vos nuodėme pazenkinti; joj iki šiol ir murgdėmės... Bet tai nereiškia, kad ne-galėtumėm dar pakilti ir ateity dorai gy-venti... Pasirašy! — įteikdamas chemi-nį pieštuką, tarė Justas Rauda.

Goštautas atsiklaupė pasirašyti ir, nosim garsiai šnarksdamas, pakeverzojo bei "Vardan Dievo Tėvo"... — persizegno-jęs tarė:

— Norėdamas pakilti, drebi mėšlą į veidą ir nori taikos?!

— Ar teisybės pasakymą nesantaikos, priežastimi laikai?! — tvirtu balso tonu ramiai tarė Justas Rauda, išsidėdamas prašymą kišenėn ir laukė Goštauto išsiplū-stant. Bet šis, įrėmęs prie konsulingai dre-bančios akies piestą, susivaldė ir kalbą nukreipdamas užklausė:

— Ar Malo Raudos bernas, Valys Kuosa, nevagiliauja?

— Ką gi vogti galėtų?! Nebent mer-gos... Matau, geras darbininkas: pirmas nukirto rugius ir suvezė. Noriai laikyčiau tokį berną...

— Jei Salka ir kitkas medum nekve-pėtu, nebūtų toks, kaip sakai geras... Ar-gi nematai, ką jis tik neįsadarinėja?...

— Man nerūpi... — sanūriai atsakė Justas Rauda ir, pokalbį nukreipdamas, dėstė, jog gyvulių banda turėtų būti voma ir rugienojų per naujai paruoštą pra-varą.

— Vis mėgsti nuiminti nuo mėšlo plu-telę! — prikūšo įnirtęs Goštautas.

— Kurį tik pats ir nuiminėjai nuo neatmenamų laikų... Tvirtė pakilė galvi-jai nusibarstydavo vis savo rėžin... Ko-del trūmet niekad nekaltėjai apie "plute-lą"?... — ir po pertraukos Rauda tęsė: — Padariau pravarą, kad gyvulėliai prieitų tiesiog prie ežero atsigerti. Su Malu su-farta. Manau, neprieštarausi ir piemenu-kuū nuo rydienos pats įsakysi.

— Reiškia, — norint mane demokratiš-kai priversti! — piktai atsakė Goštautas.

Į kieną idardėjo skrebtantis pusininko vežimas ir Kurms, arkli triukšmingai sus-tabdęs, pranešė:

— Tai ir bus paskutinis, ponas... Goštautas, iskraptęs iš kišenės anglį, juo brūkstelėjęs ornamentuotą prieangio stupa, po to anglį nusviedęs, užklausė:

— Ką toliau darysi, Kurmi?

— Duonos pritrūkau, ponas... Rugių prabloškės, malūnan vaziuosiu. Bet malūninkui seniai mokėta, ponas. Ką dary-si?!

— Klausyk, Kurmi, ką sakau: rugiai kluone, — tu jau prakutai... Sušluok pa-biras ant pado, iš savo rugių prablošk tiek, kad galėtum ir man skolą gražinti... Aš pribūsiu pažiuirti... Malūninkui pasa-kyk, kad malimo reikalą patvarkyti at-vyks pats ponas. Supratai?

— Supratau, ponas, — ir paraginęs ar-klį, Kurmis nulingavo su skrebančiu, ru-gių pėdom pakrautu, į šalį siubnuojančiu vežimu kluno link.

Goštautas, pastebėjęs ateinančią Du-niją su grėbliu ant peties, šviesiai mėlynu po juosmeniu pakištu sijonu, įsirčmęs kumščiais į šonus, prabilo:

— Laukų darbams tu neisi daugiau, Dunka!

— Kodėl, ponas? — nustebusi sustojo. Užmetusi grėblį ant tvoros, iš po kurios išlakstė kudakuodamos vištos, putnų vei-dų drasiai atmetusi, papurtė raudonai ru-dus, padriškai ant dailaus kaklo ir pečių užkritisius plaukus ir tamsiai rudom ži-bančiom akim nirtulingai į Goštautą žvel-gdama, jį laukė atsakymo.

— Žinai, kad nemėgstu klausiamas būti! Man įsakyti, — tau vykdyti! Eik!

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 WEST 63rd STREET
Kampas 63-čios ir California.
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak.
Seštadi. 2-4 val.
Trečiadieniais uždaryta.
Ofiso telefonai: 476-4042
Rezid. tel.: WAilbrook 5-3048

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir seštadi. tikslai susitarus

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silypi, skambinti MI 3-0001.
Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6847

DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadi. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadi., ketvirtadi. 5-8 val. vak.,
antradi., penktadi. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Prijėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt.,
nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v.
Seštadi. nuo 2-4. Trečiadieniais ir
kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-3730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

SKAITYK FATS IR PARAGINŲ
LITH SKAITYTI
LADTENAS

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigų
Pigūs automobilių draudimai.)

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
**KURIAM GALUI
MOKĖTI DAUGIAU?**
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000.

**BALZEKAS MOTOR
SALES**
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI-7-1515

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadi., antradi., trečiadi.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Prijėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

Ofiso tel. 767-2141 Namų 634-4850
DR. PETRAS ZILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. PULASKI ROAD
Val.: pirmadi., antradi., penktadi. 1-4
ir 6-8 v. v.; ketvirtadi. 5-8 v. v.;
seštadi. 10-2 val.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
VALANDOS: 1 val. p. p. iki 8 val.
(trečiadi. uždaryta), seštadi. 10 ryto
iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KADNA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRONTier 6-1882

GRADINSKAS
VESINTUVAI, VESINTUVAI...
**TUOJ GAUNI,
IDEDI,
VESINIES**
SPALV. TV. — SPEC. KAINOS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. —
Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Ryšium su M. Geležinio straipsniu

Prūsijai rusai pasiglemžė. Okupuoti lietuviai norėję ją gauti per Potsdamo konferenciją

Atsiliepiant į M. Geležinio straipsnį, neseniai spaudintą "Naujienose", Pasibaigus II Pasauliniam karui, lietuviai, nors ir rusų okupuoti, norėję gauti šiaurinę Prūsijos dalį. Tam jie ruošėsi. Lietuvių istorikai okupuotoje Lietuvoje parengė dokumentinę medžiagą ir gavę sovietų leidimą dalyvauti per Potsdamo konferenciją 1945 metų vasarą.

Į Potsdamą nuvykusi ir lietuvių delegacija, aišku, prieš sovietų delegacijos. Buvo manyta, kad amerikiečiams, anglams, prancūzams reikės daug įrodinėti, norint gauti šiaurinę Prūsijos dalį.

Pradėjus tuo reikalu pasitarimus, sovietų atstovai sąjungininkams pasakė: kadangi sovietų karinės pajėgos užėmusios Prūsiją, tai šiaurinę dalį reikia priskirti Sovietų Rusijai, o pietinę dalį Lenkijai. Buvo manyta, tuo reikalu kils aštrūs gincai, ir tada iš-

ANTANUI RŪKUI
mirus,
jo žmonai ELENAI ir sūnams DOBILUI bei LINUI nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dr. Pijus Grigaitis
Kostas Augustas
Julia Augustienė
Mikas Šileikis
Martynas Gudelis
Juozas Pronskus
Pijus Venclova
Vincas Poška
Jonas Kaunas

Anastazija Usevičienė
Algirdas Pužauskas
Kazimieras Vaitkevičius
Ignas Dubauskas
Vytautas Čepas
Juozas Tarosas
Kostas Paliliūnas
Charles Warns
Algirdas Budreckas

ANTANUI RŪKUI
mirus,
žmoną ELENĄ, sūnus DOBILĄ ir LINĄ nuoširdžiai užjausdami, jungiamės liūdesyje

VANDA SRUOGIENĖ,
DALIA, GEDIMINAS, AUSRINĖ IR ALGIS BYLAI

Mielam bičiuliui, "Pelkių Žiburėlio" dalyviui

ANTANUI RŪKUI
mirus,
žmonai ELENAI ir sūnams DOBILUI ir LINUI gilią užuojautą reiškia

SANTAROS - ŠVIESOS
Čikagos skyrius

A. A.
ANTANAS RŪKAS,
Gyvenęs 3346 W. 65th Place, Chicago 29, Illinois

Mirė 1967 m. liepos 21 d., 6:00 val. ryto, sulaukęs 59 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiauliuose.

Paliko nuliūdę: žmona Elena ir du sūnūs: Dobilas ir Linas ir kiti giminės.

Šeštadienį, liepos 22 d., kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Sekmadienį, liepos 23 d. 6 val. vakaro, koplyčioje įvyks atsiveikininimo iškilmės.

Pirmadienį, liepos 24 d. 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į krematoriumą.

Visi a. a. Antano Rūko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami atsiveikinti su velioniu.

Nuliūdę lieka: Žmona ir Sūnūs
Laid. Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Am. Lietuvių Piliėčių Klubu gegužinė

CLEVELAND, Ohio. — Amerikos Lietuvių Piliėčių Klubu vadovybė, siekdama savo narių bei svečių darbaus tarpusavio bendravimo, kiekvienais metais su-ruošia keletą savybių parengimų. Žymiausias klubo parengimas - gegužinė įvyksta vidurvasarį, atviros gamtos prieglobsty, į kurį suplaukia visokio amžiaus broliai ir sesės lietuvininkai.

Lietuvių klubo rengiamos kasmetinės gegužinės (piknikai), nūdien tapusios gražia lietuvių bendravimo tradicija, šią vasarą įvyksta rugpjūčio 13 d., sekmadienį, St. Joseph Parko erdvoje aplinkoje. Pradžią 11 valandą vidurdienio. Gegužinei šiais metais parinkta ypatingai patogi vieta, netoli nuo Clevelando centro, be klaidžiojimų pasiekiamą važiuojant rytiniu greitkelio (90), Euclid Avenue arba Chardon Road iki Bishop Road, pasukus dešinėn, tuo keliu važiuoti iki White Road ir pasukus kairėn, tuo keliu važiuoti iki gegužinės vietovės, St. Joseph parko.

Klubu vadovybė, rūpindamasi sudaryti svečiams jaukią ir linksmą aplinką, ruošia plačią ir įdomią pramoginę programą, jauniui ir vaikams, įvairias žaidynes su geromis dovanomis.

Veiks labai turtingas lietuviškais valgiais bufetas ir baras su gairinčiais gėrimais. Alus, visiems svečiams, veltui. Svečių nuotakų praskaidrinimui visą laiką gros gera muzika.

Kadangi Lietuvių klubo tradicinė gegužinė ruošiamą tik savo nariams bei jų šeimoms, įžanga gegužinėn tik su klubo nario kortelėmis. Aamenys, norintieji dalyvauti gegužinės parengimuose, bet neturį dar Lietuvių klubo narystės kortelių, prašomi jas įsigyti Lietuvių klubo darbo valandomis pas baro tarnautojus iki gegužinės išvakarių.

Gegužinė įvyks bet kokiam orui esant, nes ten randaš patogios ir erdvios dengtos patalpos. Erdvi vieta automobiliams laikyti.

VIENAS KLAUSIMAS

Pas psichiatrą atėjo moteris paklausti patarimo, kas daryti, kad jos vyras serga deliuzijomis, tai yra, jam rodo, kad jis vaigia iš parkinimo metrų pinigais.

"Tai yra gana rimtas reikalas", pasakė psichiatras. "Atveskite jį pas mane, pažūrėsiu, kas bus galima su juo padaryti".

"Vienas klausimas, ponas daktare", paklausė moteris. "Ar tamstai visvien, jei honorarą sumokėsiu nikeliais ir dešimtukais?"

A. + A.
PETRAS RUSSELL
Gyveno 3328 So. Emerald Ave.
Mirė 1967 m. liepos 21 d., 8:30 val. vakare, sulaukęs 72 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Mineikškes kaime. Amerikoje išgyveno 56 m.

Paliko nuliūdę: žmona Marija, pagal tėvus Savickaitė, dvi dukters: Antoinette Elmer, žentas Jim ir Estelle Labash, žentas Louis, 9 anūkai; pusserė Esther Demsky su šeima; pusbroliis John Bertulis su šeima ir svogerka Stella Povilonis su šeima; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos, Lietuvių Eks-maigierių klubo ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopos.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudminio koplyčioje, 3319 So. LITUANICA AVE.

Antradienį, liepos 25 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kap. Visi a. a. Petro Russell giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikininimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, dukterys, žentas, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvų direktorius Jurgis F. Rudminas, tel. YA 7-1138.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININCIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama |
Vilias Passullo
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlių Vostuvėms, Bankietėms
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7368

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 8-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽYBOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3491

STEPONAS C. LACKAWICZ
2421 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone 636-2320

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Grant Parko koncertai

Viesieji simfonijos koncertai Grant Parke jau parėjo antrąjį puse. Šį šeštadienį ir sekmadienį, liepos 29 ir 30 d. (nuo 8 val. vak.) koncertas sudarytas iš Verdi operos "Maskarado balius".

Trečiadienį, rugpjūčio 3 d. (šeštoji savaitė) koncertas pradedamas Shuberto simfonija No 5, Schoenbergo "Gyvas išlikęs Varšuvoj" ir baigiamas Bartoko koncertu.

Kelvirtas ir paskutinis jaunimo koncertas rugp. 3 d. 11 val. ryto. Rugpjūčio 4 d. dėl sporto "All Star", žaidynių koncerto nebus.

Rugpjūčio 5 ir 6 d. (šeštadienį ir sekmadienį) baletas ir šokių muzika. Programa prasideda suite iš Carterio baletu "Minotauras", seks Gotckalko-Hattono "Naktis tropikuose" ir Čaikovskio "Mieganti gražuolė".

Haggerty apkaltintas pasisavinęs \$25,000

Žymi Chicago figūra, per daugiau kaip bertainį šimtmečio buvęs vienas iš priešakinių darbo unių vadų, Thomas Haggerty praeitą penktadienį federalinio Grand jury apkaltintas nusikimu \$25,000 iš unijos fondo. Nuo 1939 metų Haggerty yra Pienvežių soferių unijos 753 lokalo sekretorius — kasininkas su \$18,600 metinės algos. Kai 1958 m. buvo perrinktas, jis atsisakė priimti algos pakėlimą, kurį siūlė pati unija, kaip nuspelnusiam savo pareigūnui.

Haggerty byla perduota federal. distrikto teisėjui James B. Parsons. Byla sudaryta po ilgo JAV darbo departamento tyrinėjimo.

Nuo 1948 iki 1958 metų jis buvo Chicago švietimo tarnybos narys. Pinigų pasisavinimo su falsifikuotais įrašais į unijos finansų knygas data nustatyta 1962 m. liepos 24 d.

1957 metais, kai James Hoffa buvo išrinktas tarptautinės soferių unijos prezidentu, Haggerty buvo kandidatu tai vietai prieš Hoffą ir smarkiai Hoffą kaltino, bet vėliau su juo susitaikė ir Hoffai atsidūrus kalėjime, palaikė jo puse.

Sunkvežimių kontrolė

Illinojaus gubernatorių Kerner pasirašė bilių, kuriuo reikalaujama, kad visi sunkvežimiai (trucks) turėtų su savim korektūrą.

palydraščius arba kitokius aiškinius dokumentus, ką gabeina, iš kur gabeina ir kur gabeina. Illinojaus legislatūra tokį bilių priėmė po to, kai buvo susekta, jog daugelis sunkvežimių savininkų, norėdami išvengti mokesčių, savo trokus užregistruodavo kitose valstijose.

Banditui nepasisekė

Taksi soferis George Walker kritiškioje padėtyje nugabentas į ligoninę su persaula galva, dešiniu šonu ir dešine ranka, o jo užpuolikas plėšikas Lucius Coates iš 7209 Sangamon av. mirė vos nugabentas į ligoninę.

Costes pasaukė Walkerį 79 St. ir Cottage Grove av. ir liepė nuvežti iki 7330 Yale ave., bet privažiavus 74 St. atkišo revolverį ir pareikalavo pinigų. Soferis Walker automobilii pilnu greičiu važiuojant stvėrė už revolverio, bandydamas išplėsti iš bandito rankų. Besivaržant buvo iššauti bent 6 šūviai. Kurių keturi pataikė Walkerį, likusius gavo pats banditas, kuriam kulka perėjo per krūtine.

Traukiniui nuvirtus, 200 automobilių susigadino

Prekinis traukinys iš 80 vagonų platformų su daugiau kaip 200 naujų automobilių pakeliui iš Michigan City į Louisville, Ky., netoli Valparaiso, Ind., nuėjo nuo bėgių ir apvirto. Visi automobiliai smarkiai apgadinti, iš jų 50 visiškai sulaužyti. Nuostolių būsią apie \$500,000. Automobiliai buvo pakrauti 39 platformose, kiekvienoje po 15 automobilių.

Padėkime išleisti istorinę knygą apie senuosius prūsus

Žinomas Mažosios Lietuvos veikėjas Dr. Martynas Anyšas per daugelį metų yra surinkęs gausios medžiagos ir ją paruošė išleisti knygą. Veikalą dar rankraštyje premijavo ir išleis Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija Čikagoje.

Istorinės knygos vardas: Senprusių giminių kovos su Vokiečių Riterių Ordinu nuo 1230 iki 1283 metų. Knyga bus virš 300 pusl. ir turės du anų laiku žemėlapiu.

Visi geros valios lietuviai, norintieji pažinti ir išsaugoti savo tautos praeitį, turėtų užsiprenumeruoti tą knygą. Garbės prenumeratorių pavardės bus įrašomos į pačią knygą. Pinigų reikia siųsti tuojau, nes jau skaitoma knygos miamai (trucks) turėtų su savim korektūrą.

Mažiausia auka garbės prenumeratai yra dešimt dolerių. Pinigų siųsti knygos autoriui: Dr. M. Anyšas, 37 Delaware Ave., Toronto 4, Ont., Canada. Garbės prenumeratoriams bus atsiųsta knyga jai vos išėjus. Jūsų aukos labai padengvins leidėjams knygos išleidimą. Paklauskite savo širdies, nepašykštėkite dešimkės šiam taip svarbiam istoriniam leidimui paremti.

Alg. Gustaitis Los Angeles, Calif.

TRUMPAI

— Algirdas Pržauskas su žmona atostogauja Atlanto pakraštyje Cape Cod, Mass.

— Tony Petraitis gavo prezidento Lyndon B. Johnsono padėkos laišku už dešimties metų nemokamą tarnybą naujokų šaukimo komisijoje. Padėkos laišku taip pat pasirašė Illinois gubernatorių Otto Kerner, Illinois valstijos naujokų šaukimo komisijos sekretorius John H. Hammack ir Naujokų šaukimo komisijos direktorius gen. Louis L. Hershey. Dabartiniu metu Petraitis su šeima atostogauja.

SABINSKE MIRĖ

Merey ligoninėje praeitą ketvirtadienį mirė 72 metų sulaukęs idomus pensininkas seniukas, iš profesijos buvęs žvejas, iki nugabavimo į ligoninę gyvenęs "vienoliu" Gary, Ind., paczerėje Marquette Parko vakariniam gale senoje susmukusioje paliepe, kurioje jis sakėsi gimęs ir kurią su aplinkine žeme jo tėvas įsigijęs 1888 metais.

Ilgus metus Gary miestas su Sabinske bylinėjosi, norėdamas iš jo atimti jo pretenduojamą žemę ir išvaryti iš jo paliepės ir pagaliau 1956 metais Gary miestas bylą laimėjo, tačiau iki pat Sabinske mirties jo iš tos vietos nevarė, ir kaip miesto pareigūnas pareiškė, nebūtų jo varę nežiūrint kiek ilgai būtų dar gyvenęs. Idomu, kokiai tautybei grupei Augustas Sabinske priklausė?

SIUNCIAMI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIUSKIENĖ

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių WANTED

UPHOLSTERSERS Air - conditioned workroom. Steady work, good pay. 4922 NO. LINCOLN Tel. 784 - 6789

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

A & P MECHANICS OPPORTUNITY Enjoy small airline seniority with large airline pay scale and fringe benefits. Our new expansion program includes improved working environment and facilities. All personnel receive complete initial training and annual refresher courses. To arrange for transportation for interview contact: Write, Wire Or Call Collect 317 241-8201 R. D. COLLINS AT

LAKE CENTRAL AIRLINES INDIANAPOLIS, INDIANA

HIGH SCHOOL GRADS We will train you to become telephone or telegraph operators... Excellent employee benefits... Opportunity for advancement. Only TYPISTS need apply. WESTERN UNION 417 S. LaSalle Room 130 We Are An Equal Opportunity Employer

WAREHOUSE STOCKMAN Five day week — Good working conditions — Fringe Benefits.

UNION MALLEABLE MANUFACTURING CO. 4066 South Princeton Chicago, Illinois

SEMI TRAILER MECHANICS HELPERS APPRENTICES

Skilled & semi-skilled. Must have own tools. For a job with a future. Apply to BROWN TRAILER DIVISION 4900 W. 55th ST., CHICAGO

AUTO AND TRUCK MECHANICS Our new facilities and diagnostic center have created openings for experienced mechanics. Highest earning potential in the area. Second shift ELMHURST FORD Elmhurst, Ill. 279-6000.

EXPERIENCED PLATER NICKEL AND CADMIUM Small parts. One who can take charge of department. FOREMAN RETIRING near future. AUTOPOINT CO. 1801 Foster Ave. LO 1-3200. H. Nelson An Equal Opportunity Employer

FACTORY WORKERS Near North side meat processor has factory openings. — No skills needed. Will train. — Good working conditions. Must pass physical and be willing to work. \$2.50 to start—\$3.03 after thirty days. EXCELLENT BENEFITS INCLUDE FREE HOSPITAL INSURANCE AND LIFE INSURANCE. Call Mr. Zarnecki MI 2-4097 An equal opportunity employer.

REM KITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

Must be experienced dictaphone operator, an accurate typist with initiative and pleasant personality. Will report to Vice-President of Sales. Excellent starting salary and benefits. After hours interview can be arranged. SEWING MACHINE OPERATOR Experienced only to sew on blouses and smocks. Guar. hourly wage. High piece work rates. Steady work year round. Across from Union Depot, 2 blks from Elevated. Pleasant working conditions. R. W. McCLAIN AND ASSOC., 325 W. Jackson, Rm. 1017

DUPLI - COLOR PRODUCTS CO. 1601 NICHOLAS BOULEVARD Elk Grove Village — 439-0600

SEWING MACHINE OPERATOR Experienced only to sew on blouses and smocks. Guar. hourly wage. High piece work rates. Steady work year round. Across from Union Depot, 2 blks from Elevated. Pleasant working conditions. R. W. McCLAIN AND ASSOC., 325 W. Jackson, Rm. 1017

WOMAN — PART TIME Combination light factory and light cleaning. About 6 hours. Come in and arrange hours. 2 blocks from Elevated. Pleasant working conditions. R. W. McCLAIN & ASSOC. Rm. 1017 325 W. Jackson RELIABLE WOMAN.. General cleaning & ironing. One day week. Must speak English. References. PHONE: EU 3 - 4857

PATIKAMA MOTERIS Reikalinga valymo darbas. 3 darbo dienos savaitėje. Modernus apartamentas, vaikų nėra. Reikalingos rekomendacijos. Atlyginimas pagal susitarimą. N. Montrose and California aplynkėje. Tel. KE 9-8180

HAIR STYLIST WANTED. Full or part time. Immediate employment. Excellent working conditions. GLENWOOD TERRACE BEAUTY SALON 18359 So. Halsted St. Glenwood. 754-0097

SECRETARY IMMEDIATE OPENINGS Diversified Duties, Good Shorthand, Typing Skills. GOOD STARTING SALARY. Many Company Benefits.

THE GEORGE S. MAY INTERNATIONAL CO. 111 S. WASHINGTON PARK RIDGE, ILL. Mr. Sandow — 825-8806

PRODUCTION OFFICE Young woman to handle detail matter for busy executive. Moderate amount of typing and dictation is required. Aptitude for figures in connection with production scheduling is also desired. Pleasant working conditions. Excellent Benefits. Convenient Location. APPLY IN PERSON EMPLOYMENT OFFICE ILLINOIS MOULDING COMPANY 2300 S. WESTERN AVE.

POCIUS DECORATING CO. Dažau ir dekoruojau iš lauko ir vidaus senus ir naujus namus. Taip pat ir viešus pastatus. Telef. 927-2809

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 7646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGANIS DRAUGAS IR BŪCIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI. DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIMS DRAUDIMO REIKALAIMS BELL — REALTY J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminal. Dažymas iš lauko puses.

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778

Patrai apdrausta, darbas garantuotas (kainavimas veitui, kreipkitės bet kada

HEATING CONTRACTOR irengiu naujus ir perstatu senus vi su rusių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų. VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžūzome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 (kainavimas veitui, kreipkitės bet kada

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motory remonas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

BANGA T.V. Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsienių T. V. ir radio aparatų. 2649 WEST 63rd STREET Telef. 434-0421 P. RUDENAS K. ŠIMULIS

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zepolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

APDRAUDŲ AGENTŲ: namų automobilų, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

TIESUS KELIAS Į NAMUS

4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Nauja elektra ir gazu šildymas. Aluminacinis langai. Modernios vonios. Virš \$5.000 nuomos... Už \$42.000 arba pasilytma.

1 1/2 AUKSTO MEDNIS. Apie \$2.500 pajamų ir 4 kambariai savininkui. Dabar parduos už \$16,300. GERAS 2 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazu šildymas. Aluminacinis langai. Plytelių vonios ir virtuvės. Marquette Parke. \$26,800.

AUTO DIRBTUVĖ — lietuviai mechanikai duona. Gage Parke. Didelis, naujas mūro pastatas ir visas komplektas naujų irengimų. Teiraukis — parduos su nuolaida.

PAJAMŲ "BUNGALOW". 6 kamb. butas ir savininkui \$80 pajamų. — \$21,000. LOTAS 25 pėdų ir garažas Marquette Parke. \$6,750.

ATVYKITE — VISI LAUKIAM! Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

2458 N. HARDING, Stucco, 1 — 5 1-4, gas, 2 car garage, basement. 252 - 6214. 6 P. M.

MERRIONETTE MANOR, 3 miegamųjų, kampinis namas. Garažas. "breezeway". Moderni virtuvė ir vonia. Daug priedų. Parduoda savininkas. 221 - 4178.

MŪRINIS. 4 butai. Taverna, salė, garažas. 50 pėdų sklypas. Geriausia vieta Brighton Parke. \$45,000. MŪRINIS. 2x4. Atskiri šildymai. Garažas. Gražus namas. SIMAITIS REALTY 2737 W. 43 ST. CANADA CL 4 - 2390

PARDUODAMAS medinis 1 1/2 aukšto namas. 5 kambariai apačioje. 4 kambariai viršuje. Tel. 434 - 8588.

SAVININKAS parduoda 2 butų medinį namą Marquette Parke. Apačioje 5 kambariai, viršuje 4. Tel. 471 - 0245.

RENTING IN GENERAL Nuomos EXPO 67 3 kambarių butas su patogumais. \$5.00 vienam asmeniui į para. Netoli Expo 67. 30 min. važiuoti su metro. 6811 — 24 Ave. ROSEMONT, MONTREAL, P. Q., CANADA Tel. 722-3324

MISCELLANEOUS FOR SALE Įvairūs Pardavimai 1 POLAROID CAMERA 1965 model. Like new. \$50.00. Model 150. Bass drum \$75.00. Tel. WA 5-0113.

INVEST IN UNIVEST * Nuo spalio 1 dienos mokame 4 3/4% metinius dividendus investavimo sąskaitoms * Universal Investment Share Account Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.